

день строй, т. е. 1 отдѣление пикинери отпрѣдъ и 4 отдѣления мушкетери въ 2 линии, по 2 отдѣления въ всѣка — отзадъ. При Люценъ 11—12 шведски роти били построени една задъ друга и имали 8 роти въ една линия въ резервъ. Бригадниа строй ималъ тѣзи згоди, че билъ много по подвиженъ и удобенъ за атака, отколкото джлбокитѣ масси, и при това успѣха на атаката на бригадата се обезпечвалъ съ резерви.

Като въвелъ отново въ употребленіе обичая да турва малки отдѣления мушкетери между коннитѣ роти, Густавъ-Адолфъ увеличилъ въ послѣдствие тѣзи отдѣления до 180, 360 и 400 души и имъ придалъ полкови топове. Както за това, тѣй и за особенно важни дѣйствия, той съставлявалъ понѣкога сборни бригади отъ отборни мушкетери (*kommandirte Musketiere*). На това взели отпослѣ да подражаватъ императорскитѣ, французскитѣ и другитѣ войски.

Стрѣлбата въ пѣхотата се произвеждала, както и по напрѣдъ, по рѣдично съ отсгъпване назадъ, или съ зашове. Густавъ-Адолфъ въвелъ стрѣлба по рѣдично стоишкомъ и пълнейки на мѣсто, изъ-задъ 1-та рѣдица, или пѣкъ изъ-задъ пикинеритѣ, които заставали на колѣни. Той употребявалъ даже нѣколко пжти стрѣлбата по рѣдове.

Конницата строили най-малко — въ 4, а най-много — въ 8—10 рѣдици. Густавъ-Адолфъ въвелъ въ шведската конница постояненъ строй въ 3 рѣдици и съ това увеличилъ удободвижимостъта и бързината на дѣйствията ѝ. Той отмѣнилъ въ конницата безполезното волтижиране и други подобни движения (*caracoles*, *караколи*), сжщо дѣйствието съ огнестрѣлното оржие при атаката, вмѣсто което шведската конница из-

вършвала атаката всѣкога въ пѣлентъ карьеръ съ бѣло оржие. Въ боя тя се строила на роти между ротнитѣ интервали, въ 2 и по вече линии, роти задъ роти, или пѣкъ въ шахматенъ рѣдъ. Нѣкога нѣколко роти извършвали атака въ една линия безъ интервали (*en muraille*). Императорската конница имала по добри коне и била по добрѣ въоръжена, но била по тѣжка и по неповратлива. Въ послѣдствие тя почнала обаче да се строи и дѣйствува по добрѣ. Стрѣлбата била главното дѣйствие на конницата въ всичкитѣ войски, съ исключение на шведскитѣ, имало обаче случаи, когато тя тоже атакувала бързо и съ бѣлото оржие (напримѣръ, конницата на Паппенхайма). Службата на драгунитѣ у шведитѣ била прѣимущественно конна, а въ императорскитѣ войски, напротивъ, пѣша. Достойно за забѣлѣзване е, че конницата на брауншвейгъ-люнебургския херцогъ Георги се строила въ 4—5 рѣдици, никога не стрѣляла и атакувала всѣкога съ бѣло оржие. Французската конница се строила въ 4—6 рѣдици и атакувала прѣимущественно съ бѣло оржие, но произвеждала тѣй сжщо и стрѣлба.

Въ общия строй на войскитѣ пѣхотата почти всѣкога заставала въ центра, а конницата по фланговетѣ. Полковетѣ заставали по старшинството на полковницитѣ имъ, което прѣдизвиквало понѣкога да се извършватъ безполезни и опасни прѣдвижения прѣдъ очитѣ на неприятеля. Тѣй като у французитѣ при Людовика XIII армиитѣ се раздѣляли на 2 бригади, всѣка отъ които се намирала подъ началството на единъ полски или лагеренъ маршалъ (*maréchal des camps*), то на дѣсниа флангъ заставала тѣзи отъ бригадитѣ, началника на която въ този день билъ по рѣда си на длъжность (*de service*). Въ послѣдствие французскитѣ